

12 червня 2026

ЖІНОЧА ІСТОРІЯ В ОСВІТНІХ ПРАКТИКАХ: ВИКЛИКИ І ПОТЕНЦІАЛ ПЕРШОДЖЕРЕЛ

Цей воркшоп збирає дослідниць жіночого минулого з України та з-за кордону, щоб обговорити евристичний потенціал, особливості та виклики використання різноманітних історичних першоджерел для дослідження і викладання жіночої і гендерної історії. Його результатом стане колекція навчальних матеріалів (першоджерел у супроводі аналітичних коментарів та навчальних модулів), що розкривають різноманітні аспекти історичних досвідів жінок України у добу модерності. Робітня має на меті поєднати дослідницькі та освітні цілі, запрошуючи учасниць, з одного боку, ділитися малознаними історичними документами (текстовими і візуальними) і пропонувати власні методологічні підходи до їх опрацювання та аналізу з перспективи гендерних студій, а з іншого – рефлексувати про способи використання цих матеріалів при викладанні у вищій школі. Згодом належно упорядковані і готові до використання авторські матеріали будуть оприлюднені у відкритому доступі на освітній платформі Центру міської історії REESOURCES.

REESOURCES пропонує ресурси, покликані децентралізувати навчальні програми з історії Східної Європи шляхом диверсифікації джерел, що використовуються у викладанні, щоб стимулювати дискусії щодо усталених метанаративів про регіон, та сприяти новим підходам до його викладання та вивчення. Платформа базується на принципах відкритого доступу, історичної інклюзивності (врахування периферійних та маргіналізованих досвідів) та критичного прочитання джерел.

Проект реалізується у співпраці Української асоціації досліджень жіночої історії та Центру міської історії, за фінансової підтримки Virtual Ukrainian Institute for Advanced Study.

Організаційна команда:

Координаторки: Оксана Кісь, Іванна Черчович

Організаційний супровід: Анастасія Фабіровська, Софія Назарук, Мар'яна Мазурак

Технічний супровід: Олександр Дмитрієв

Фото з обкладинки:

Колекція Володимира Гавщука // Міський медіаархів // Центр міської історії

ПРОГРАМА

9:00–9:15

● ПРИВІТАННЯ УЧАСНИЦЬ

Оксана Кісь

9:15–11:00

● I СЕСІЯ: ЖІНОЧЕ ПОВСЯКДЕННЯ

Тетяна Гошко
Український Католицький Університет

Наталія Блохіна
Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка

Ольга Посунько
Дніпровський національний
університет ім. О.Гончара

Марта Горохов'яно
Львівський національний
університет імені Івана Франка

Ірина Петренко
Полтавський національний
педагогічний університет
ім. В.Г. Короленка

11:00–11:15

● КАВО-ПЕРЕРВА

11:15–13:00

● II СЕСІЯ: ОПІР / ВИЖИВАННЯ / ІДЕОЛОГІЯ

Олена Петренко
Рурський Університет, Бохум,
Німеччина

Наталія Залеток
Український науково-дослідний
інститут архівної справи
та документознавства (УНДІАСД)

Лілія Циганенко
Ізмаїльський державний
гуманітарний університет

Катерина Кобченко
Університет м. Мюнстер

Ксенія Кузіна
Центр російських,
кавказьких, східноєвропейських
та центральноазійських досліджень
(Париж, Франція) / Інститут історії
України НАН України

13:00–14:00

● ОБІД

14:00–15:45

● **III СЕСІЯ:
ЖІНОЧИЙ РУХ**

Ольга Ніколаєнко
Харківський педагогічний університет
ім. Г.Сковороди

Ірина Савченко
Запорізький національний
університет

Марина Вороніна
Харківський педагогічний університет
ім. Г.Сковороди

Ірина Левчук
Біотехнологічний ліцей “Радовель”

Вікторія Власова
Незалежна дослідниця

Олена Уварова
Одеський національний медичний
університет

15:45–16:00

● **КАВО-ПЕРЕРВА**

16:00–17:45

● **IV СЕСІЯ:
ЖІНОЧІ ТЕКСТИ**

Оксана Маланчук-Рибак
Львівська академія мистецтва

Христина Рутар
Український католицький університет

Алла Швець
Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка
НАН України

Мар'яна Байдак
Інститут народознавства НАН України

Ольга Каковкіна
Дніпровський національний
університет ім. О.Гончара

17:45–18:00

● **КАВО-ПЕРЕРВА**

18:00–19:00

● **V СПЕЦІАЛЬНА СЕСІЯ:
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ
МОДУЛЯ ДЛЯ REESOURCES**

19:30

● **ВЕЧЕРЯ**

“Республіка саду”, вул. Володимира Винниченка 20а

УЧАСНИЦІ

● Оксана Кісь

Національний фонд досліджень України

Докторка історичних наук, голова Національного фонду досліджень України. Сфера наукових зацікавлень: становище жінок в традиційній українській селянській сім'ї та громаді, жіночі досвіди Голодомору, національно-визвольних змагань і політичного ув'язнення, повсякденне життя українських жінок в надзвичайних історичних обставинах, усна історія та гендерні аспекти постсоціалістичних трансформацій.

● Тетяна Гошко

Український Католицький Університет

Докторка історичних наук, професорка кафедри історії Українського Католицького Університету. Сфера наукових зацікавлень: соціальна історія та правове становище жінок у пізньому Середньовіччі та Ранньо модерній добі на теренах Східної Європи, історія маґдебурзького права, історична урбаністика та антропология права.

● Наталія Блохіна

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Старша викладачка кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка. Сфера наукових зацікавлень: компаративістика, література для дітей, гендерні студії, історія драматургії та театру, історія української літератури ХХ століття.

● Ольга Посунько

Дніпровський національний університет імені О. Гончара

Кандидатка історичних наук, доцентка кафедри історії України Дніпровського національного університету імені О. Гончара. Сфера наукових зацікавлень: правове становище жінок на територіях колишньої Гетьманщини, історія Південної України у XVIII ст. Та соціальна історія регіону крізь призму діяльності судових установ краю останньої чверті XVIII – початку XIX ст.

● Ірина Петренко

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Докторка історичних наук, професорка кафедри всесвітньої історії, релігієзнавства та методик їх викладання Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка. Сфера наукових зацікавлень: соціальна історія, гендерні аспекти історії, історичне краєзнавство, історія освіти в Україні, історична біографістика, історія повсякденності.

● Марта Горохов'янко

Львівський національний університет імені Івана Франка

Аспірантка історичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, членка Національної спілки театральних діячів України. Сфера наукових зацікавлень: гендерні студії, емансипаційні рухи, жіноча освіта та економічна діяльність в час модернізації на теренах Галичини.

● Оксана Маланчук-Рибак

Львівська академія мистецтва

Докторка історичних наук, професорка кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв. Сфера наукових зацікавлень: історія українського жіночого руху, гендерні дослідження, історія української та світової культури XIX–XX ст., культурологічні теорії.

● Катерина Кобченко

Університет м. Мюнстер

Кандидатка історичних наук, отримала грант на постдокторантуру в Університеті міста Мюнстер (Німеччина) від фонду імені Конрада Аденауера. Сфера наукових зацікавлень: університетська та професійна освіта жінок, біографія науковиць, політика жіночої емансипації раннього радянського періоду та долі українських жінок у Другій світовій війні.

● Христина Рутар

Український католицький університет

Викладачка кафедри культурології Українського Католицького Університету та кафедри актуальних мистецьких практик Львівської національної академії мистецтв. Сфера наукових зацікавлень: студії пам'яті та травми, жіночі студії та усна історія.

● Алла Швець

Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України

Докторка філологічних наук, провідна наукова співробітниця Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Сфера наукових зацікавлень: історія українського жіночого руху, гендерна проблематика, антропологія, жіноче письмо, інтелектуальні біографії визначних жінок (просопографічний аспект), літературознавство, культурологія; видання невідомої спадщини жінок-письменниць і громадських діячок.

● Мар'яна Байдак

Інститут народознавства НАН України

Кандидатка історичних наук, старша наукова співробітниця відділу соціальної антропології Інституту народознавства НАН України. Сфера наукових зацікавлень: жіноча історія, гендерні студії, антропологія, повсякденна історія, історія Першої світової війни, студії турботи.

● Ольга Ніколаєнко

Харківський педагогічний університет ім. Г.Сковороди

Докторка історичних наук, професорка кафедри історії України Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Сфера наукових зацікавлень: історія польського і єврейського населення (зокрема, жіноцтва) на українських землях, гендерна історія, історична пам'ять, біографістика.

● Ірина Савченко

Запорізький національний університет

Кандидатка історичних наук, доцентка кафедри давньої і нової історії України та методики навчання історії Запорізького національного університету. Сфера наукових зацікавлень: жіноча емансипація на Запоріжжі, жіноча та дитяча міська повсякденність Південної України ХХ ст., жіноча історія сучасної російсько-української війни, усна жіноча історія.

● Марина Вороніна

Харківський педагогічний університет ім. Г.Сковороди

Кандидатка історичних наук, доцентка кафедри всесвітньої історії Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Сфера наукових зацікавлень: гендерна політика радянської влади у 1920–30-их рр., розвиток жіночого руху на початку ХХ ст.

● Ірина Левчук

Біотехнологічний ліцей “Радовель”

Кандидатка історичних наук, викладачка історії у Біотехнологічному ліцеї “Радовель”. Сфера наукових зацікавлень: жіночі організації у Другій Речі Посполитій, проблема торгівлі жінками в міжвоєнний період, персоніфікація жіночої історії.

● Вікторія Власова

Незалежна дослідниця

Кандидатка історичних наук. Сфера наукових зацікавлень: жіноча історія, участь жінок у національно-визвольній боротьбі 1917–1921 рр., жіноча мемуаристика міжвоєнного періоду.

● Олена Петренко

Рурський Університет, Бохум, Німеччина

Докторка історичних наук, доцентка кафедри східноєвропейської історії історичного факультету Рурського Університету. Наукові інтереси — гендер і націоналізм, гендерне насилля.

● Наталія Залеток

Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства (УНДІАСД)

Докторка історичних наук, старша дослідниця, завідувачка відділу архівознавства Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства. Сфера наукових зацікавлень: жіноча та гендерна історія, суфражистський рух у контексті суспільних і політичних трансформацій у Великій Британії кінця XIX – середини XX ст., військова служба жінок під час Другої світової війни у Великій Британії та СРСР, жінки на військовій службі під час сучасної російсько-української війни, державна політика щодо організації військової служби жінок, медійні студії, соціальна антропологія, архівознавство.

● Ольга Каковкіна

Дніпровський національний університет ім. О.Гончара

Кандидатка історичних наук, доцентка кафедри всесвітньої історії Дніпровського національного університету ім. О. Гончара. Сфера наукових зацікавлень: історія української еміграції/імміграції та роль жіноцтва у ній, трансформації української діаспори впродовж XX ст. та міжнародної політика УРСР.

● Лілія Циганенко

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Докторка історичних наук, професорка кафедри української і всесвітньої історії та культури Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Сфера наукових зацікавлень: суспільно-політична історія південноукраїнських губерній Російської імперії в XIX–на початку XX ст.; міжнетнічні стосунки у Південній Бессарабії, діяльність культурно-просвітницьких товариств регіону в XIX– на початку XX ст.

● Ксенія Кузіна

Центр російських, кавказьких, східноєвропейських та центральноазійських досліджень (Париж, Франція) / Інститут історії України НАН України

Кандидатка історичних наук, старша наукова співробітниця відділу історії державного терору радянської доби Інституту історії України НАН України. Сфера наукових зацікавлень: міська історія, індустриальна історія та жінки в промисловості Донбасу, дослідження терору та пропаганди в СРСР.

● Іванна Черчович

Центр міської історії

Кандидатка історичних наук, дослідниця і керівниця освітніх проєктів у Центрі міської історії. Сфера наукових зацікавлень зосереджена на жіночій і соціальній історії Габсбурзької Галичини другої половини XIX століття.

● Олена Уварова

Одеський національний медичний університет

Кандидатка історичних наук, доцентка кафедри суспільних наук Одеського національного медичного університету. Сфера наукових зацікавлень охоплює історію грецької громади Одеси у XIX ст., історію медицини в Одесі та становлення вищої жіночої медичної освіти в Україні на початку XX ст. з фокусом на діяльності Одеських вищих жіночих медичних курсів (1910–1920).